

Szrebrenica

Az Európai Parlament 2009. január 15-i állásfoglalása Szrebrenicáról

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Szrebrenicáról szóló 2005. július 7-i állásfoglalására¹,
- tekintettel az egyrészlől az Európai Közösségek és tagállamaik, másrészlől Bosznia és Hercegovina közötti stabilizációs és társulási megállapodásra, amelyet 2008. június 16-án írtak alá Luxembourgban, valamint a szaloniki uniós csúcstalálkozón 2003-ban a Nyugat-Balkán összes országának nyújtott, uniós csatlakozásra vonatkozó távlati lehetőségre,
- tekintettel eljárási szabályzata 103. cikkének (4) bekezdésére,
- A. mivel 1995 júliusában a boszniai Szrebrenica, amely akkoriban elszigetelt enkláve volt, és amelyet az ENSZ Biztonsági Tanácsának 1993. április 16-i határozata védett övezetté nyilvánított, a Ratko Mladić tábornok vezette szerb milíciák kezébe került, amelyeket a boszniai Szerb Köztársaság akkori elnöke, Radovan Karadžić irányított,
- B. mivel a Szrebrenica elestét követő, napokig tartó mészárlás során az ENSZ védelmi haderő (UNPROFOR) védelme alatt álló területen menedéket kereső több mint 8000 muzulmán férfit és fiút végeztek ki a Mladić tábornok vezetése alatt álló boszniai szerb haderők és paramilitáris egységek, köztük a Szerbiából Boszniába érkező szerb rendőrség szabadcsapatai; mivel mintegy 25 000 nőt gyermeket és idős embert deportáltak erőszakkal, és Európában a II. világháború vége óta ez volt a legsúlyosabb háborús bűncselekmény,
- C. mivel ez a tragédia, amelyet a volt Jugoszláviában elkövetett háborús bűncselekményeket vizsgáló Nemzetközi Törvényszék (ICTY) népirtásnak nyilvánított, az ENSZ által biztonságos menedékhelynek tekintett helyen történt meg, és ezért a nemzetközi közösség konfliktusba való beavatkozásra és a polgári lakosság védelmére vonatkozó tehetetlenségének szimbóluma,
- D. mivel a boszniai szerb csapatok a szrebrenicai polgári lakosság ellen olyan cselekményeket követtek el, amelyekkel a Genfi Egyezményt többszörösen megsértették, beleértve a nők, gyermekek és idős emberek ezreinek deportálását és sok nő megerőszakolását,
- E. mivel a tömeg- és egyéni sírok feltárására és kihantolására, valamint az áldozatok holttesteinek azonosítására tett hatalmas erőfeszítések ellenére az eddig végzett keresések nem rekonstruálják teljesen a Szrebrenicában és Szrebrenica körül bekövetkezett eseményeket,
- F. mivel nem lehet valódi béke igazságszolgáltatás nélkül, és mivel az ICTY-vel

---

¹ HL C 157. E, 2006.7.6., 468. o.

folytatott korlátlan együttműködés a nyugat-balkáni országok európai uniós integrációs folyamatának további folytatása tekintetében továbbra is alapvető követelmény,

- G. mivel Radislav Krstić, a boszniai szerb hadsereg tábornoka az első olyan ember, akit a Hágai Nemzetközi Törvényszék bűnösnek talált a szrebrenicai népirtásban való bűnrészesség miatt, de a legfőbb vádlott, Ratko Mladić a tragikus események után tizenkét évvel még mindig szabadlábban van, és mivel üdvözlendő, hogy Radovan Karadžićet most átadták a Hágai Nemzetközi Törvényszéknek,
- H. mivel a megemlékezés napjának intézményesítése a legjobb mód a mészárlás áldozatai előtt való tisztelgésre és arra, hogy a jövő nemzedékei számára egyértelmű üzenetet küldjünk,
1. kegyeletteljes tisztelettel megemlékezik a volt Jugoszláviában folyt háború során elkövetett atrocitások áldozatairól; részvétéről és együttérzéséről biztosítja az áldozatok családját, amelyek közül sokan még mindig nem tudják biztosan, mi lett rokonaik sorsa; tudomásul veszi, hogy e nem szűnő fájdalmat csak erősíti, hogy e tettek felelőseit még mindig nem állították bíróság elé;
  2. felhívja a Tanácsot és a Bizottságot, hogy megfelelően emlékezzenek meg a Szrebrenicában és Potočáriban elkövetett népirtás évfordulójáról azáltal, hogy támogatják, hogy a Parlament július 11-ét a szrebrenicai népirtás áldozataira való megemlékezés napjaként ismerje el az egész EU-ban és a Nyugat-Balkán valamennyi országában is;
  3. további erőfeszítésekre szólít fel a még szabad lábban lévő bűnösök bíróság elé állítása érdekében, teljes mértékben támogatja az ICTY értékes és nehéz munkáját, és hangsúlyozza, hogy a Szrebrenicában és Szrebrenica körül elkövetett mészárlások felelőseinek bíróság elé állítása a régió békéje és stabilitása felé tett fontos lépés; e tekintetben ismételten hangsúlyozza, hogy helyi szinten nagyobb figyelmet kell fordítani a háborús bűncselekmények tárgyában folyó bírósági tárgyalásokra;
  4. hangsúlyozza a megbékélés fontosságát az európai integrációs folyamat szempontjából; hangsúlyozza, hogy a vallási közösségek, a média és az oktatási rendszer fontos szerepet játszanak abban a folyamatban, hogy a különböző népcsoportokhoz tartozó polgári lakosság felülemelkedjen a múltbeli sérelmeken, és a tartós béke, stabilitás és gazdasági növekedés érdekében békés és őszinte egymás mellett élést valósítson meg; sürgeti valamennyi országot, hogy tegyenek további erőfeszítéseket a gondokkal terhes és viharos múlttal való megbékélés érdekében;
  5. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok kormányainak, Bosznia-Hercegovina kormányának, parlamentjének entitásainak, valamint a nyugat-balkáni országok kormányainak és parlamentjeinek.